

הדברת עשבים בבטטות, מוקד מחקרים בחולה 2003

ש. גרף – שה"מ, נ.רגולסקי – ועדת מגדלים

מבוא – הדברת העשבים בגידול הבטטות חשובה בשלבים הראשונים של הגידול של לפני סגירת הנוף. קוטל העשבים המורשה לשימוש קדם שתילה ליחורי הבטטות הוא רונסטר.

מטרת הניסוי – בדיקת ברירות קוטלי עשבים לצמחי הבטטות בתנאי אדמת הכבול בעמק החולה.

פרטים אגרוטכניים: הניסוי בוצע בערוגות במועד אחד של טיפולים ב – 25/5 קדם שתילה לבטטות שהופעל בהמטרה בת 20 קוב לדונם. הריסוס נעשה בעזרת מרסס גב מוטורי מצויד במוט בנפח תרסיס של 20 ליטר לדונם. שיטת הניסוי בלוקים באקראי ב – 5 חזרות. שתילה ידנית של יחורי בטטות זן גיורגיה – ג'ט בוצעה ב – 26/5. במהלך הגידול הושקתה החלקה בהמטרה. לאחר הערכת העשביה ב- 30/6 עושבה החלקה. דגימות יבול להערכת איכות ומשקל נלקחו מחלקות מדגם בנות 2 מטר ערוגה בשני מועדים 26/8, 21/9, בכל מועד, הבטטות נאספו ונשקלה כל בטטה בנפרד.

התכשירים שנבדקו היו (סמק/דונם):

- א. סטומפ 500
- ב. פרונטיר 400
- ג. רפט 200
- ד. גליגן 200
- ה. רונסטר 400
- ו. ביקורת לא מרוססת.

תוצאות

העשבים ששיבשו את חלקות הניסוי היו בעיקר ירבוזים, רגילת הגינה ומעט דטרות. נעשו תצפיות בשני מועדים והציונים לשיבוש הם כדלקמן:

0 = אין עשבים ועד 5.0 = שיבוש רב.

30/6	18/6	הטיפול גר"סמ"ק/דונם
0.5	0.1	סטומפ 500
0.0	0.0	פרונטייר 400
1.0	0.4	רפט 200
0.3	0.1	גליגן 200
0.2	0.1	רונסטר 400
3.9	2.9	ביקורת

חלקות הביקורת היו משובשות מאד. בחלקות שטופלו ברפט היו יותר ירבוזים בהשוואה לחלקות שאר הטיפולים. החלקות שטופלו בפרונטייר בלטו בניקיון מוחלט מעשביה רחבת עלים. גומא הפקעים (סעידה) הוא עשב שהבטטות מדכאות אותו כאשר הן בצימוח מלא על פני השטח. אולם בשלבי הגידול הראשונים הסעידה נובטת ומפתחת פקעיות עד לדיכוייה על-ידי הגידול. החלקות שטופלו בפרונטייר היו נקיות יחסית מסעידה, בחלקות שטופלו ברונסטר היה יותר סעידה מאשר בחלקות שטופלו בפרונטייר אולם פחות מאשר חלקות שאר הטיפולים והביקורת.

השיבוש בגומא הפקעים (סעידה) היה כדלקמן : 0 = אין סעידה ועד 5.0 = שיבוש רב.

השיבוש בסעידה		הטיפול
30/6	18/6	גרם/סמ"ק/דונם
2.5	2.2	סטומפ 500
1.0	1.0	פרונטייר 400
2.1	2.3	רפט 200
1.9	2.3	גליגן 200
1.7	1.5	רונסטר 400
2.5	2.3	ביקורת

התפתחות צמחי הבטטות היתה טובה בכל הטיפולים חוץ מהצמחים בחלקות שטופלו בפרונטייר שהיו מעוכבים יחסית בתחילת הגידול.

ביבול הבטטות בגדלים הממוינים היה במדגם שהתבצע ב – 26/8 הבדל סטטיסטי רק בבטטות הקטנות של כ – 150 גרם כאשר בחלקות שטופלו בפרונטייר נדגמו פחות במובהק מבחלקות שטופלו ברונסטר. בשאר החלקות המרוססות היו מספר ומשקל הבטטות דומים בכל הגדלים ובסך כל היבול, גם במדגם שנאסף ב – 21/9 אין הבדל סטטיסטי ביבולי החלקות של הטיפולים השונים.

יבול הבטטות במדגם ב – 26/8 גרם/מ"ר

סה"כ		גדולים		בינוניים		קטנים		שם הטיפול גר/סמק/דונם
משקל	מספר	משקל	מספר	משקל	מספר	משקל	מספר	
א 3074	א 13.4	א 936.5	א 2.4	א 1281	א 5.3	אב 856.9	ב 5.7	סטומפ 500
א 2317	א 10.3	א 708.5	א 1.9	א 929	א 3.9	ב 679.5	ב 4.5	פרונטייר 400
א 2414	א 10.7	א 743	א 1.7	א 801	א 3.4	אב 869.5	ב 5.6	רפט 200
א 3105	א 14.8	א 944.5	א 2.5	א 971	א 4.1	אב 1189.5	אב 8.2	גליגן 200
א 2991	א 15.4	א 623	א 1.8	א 995	א 4.1	א 1373	א 9.5	רונסטר 400
א 2362	א 11.7	א 636	א 1.5	א 676	א 2.8	אב 1049	אב 7.4	ביקורת

מספרים המלווים באותיות זהות אינם נבדלים סטטיסטית במובהקות 0.05

יבול הבטטות במדגם ב – 21/9 . גרם/מ"ר

סה"כ		גדולים		בינוניים		קטנים		שם הטיפול גר/סמק/דונם			
משקל	מס' ממוצע	משקל	מס' ממוצע	משקל	מס' ממוצע	משקל	מס' ממוצע				
4117	16.5	442	2031	4.7	239	909	3.8	145	1176	8.0	סטומפ 500
5229	20.3	451	2482	5.5	245	1423	5.8	147	1323	9.0	פרונטייר 400
4742	19.5	395	2330	5.9	240	1078	4.5	147	1334	9.1	רפט 200
3873	17.4	401	1364	3.4	241	1058	4.4	151	1450	9.6	גליגן 200
3976	17.0	429	1502	3.5	242	1331	5.5	143	1143	8.0	רונסטר 400
3839	17.2	411	1440	3.5	244	999	4.1	146	1400	9.1	ביקורת

אין הבדל סטטיסטי בין המספרים במובהקות 0.05.

סיכום : כל התכשירים שנבדקו הדבירו את העשביה רחבת העלים ששבשה את חלקת הניסוי. התכשיר פרונטייר הדביר לחלוטין את הירבוזים ורגילת הגינה והפחית את השיבוש בסעידה.

פרונטייר פגע בהתפתחות הראשונית של צמחי הבטטות. אבל יכול החלקות היה דומה
סטטיסטית.